I. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z etyki

klasa czwarta

Dział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający	niedostateczny
Historia filozofii i etyki	Zna poglądy filozoficzne filozofów starożytnych i nowożytnych, interesuje się filozofią.	Zna dobrze poglądy filozoficzne filozofów starożytnych i nowożytnych.	Zna podstawowe zagadnienia głównych filozofów.	Fragmentarycznie opanował omawiany materiał z historii filozofii i etyki.	Posiada minimum wiedzy z historii filozofii i etyki.	Nie opanował w stopniu elementarnym wiedzy przedmiotowej z zakresu historii filozofii i etyki.
Etyka ogólna Problemy moralne	Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program nauczania etyki, zna terminy i pojęcia etyczne oraz rozumie istotę problemów etycznych, formułuje dojrzałe wnioski.	Wykazuje dobrą orientację w zagadnieniach etycznych objętych programem. Zna terminy i pojęcia etyczne oraz rozumie istotę problemów etycznych.	Posiada wiedzę o podstawowych zagadnieniach etycznych omawianych w danej klasie, rozumie problemy moralne.	Zna główne terminy etyczne, zagadnienia i problemy moralne.	Posiada minimum wiedzy o głównych zagadnieniach etycznych.	Prezentuje zupełny brak rozumienia pojęć etycznych.
Kształtowanie postaw, człowiek wobec siebie, innych i przyrody	Wykazuje się aktywnością podczas lekcji, Charakteryzuje postawy innych i kształtuje postawę własną – w szczególności postawy szacunku wobec każdego człowieka, siebie i przyrody. Rozwija umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, ich wartościowania oraz rzetelnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy.	Umiejętnie stosuje argumentację w dyskusjach, rozumie istotę i zakres problematyki moralnej. Jest aktywny na lekcji. Rozwija umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, ich wartościowania oraz rzetelnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy. Kształtuje postawę własną – w szczególności postawy szacunku wobec każdego człowieka, siebie i przyrody.	Wykazuje aktywność podczas dyskusji, wypowiada się płynnie oraz poprawnie. Próbuje argumentować swoją wypowiedź. Podaje przykłady postaw i wartościuje je.	Nie wykazuje aktywności na zajęciach, ale słucha dyskusji i wykonuje projekty pisemne.	Nie wykazuje aktywności na zajęciach, ale słucha dyskusji iW prosty sposób wykonuje projekty pisemne.	Wykazuje brak aktywności w zajęciach.

klasa 5-6

Dział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający	niedostateczny
Historia filozofii i etyki	Zna poglądy filozoficzne filozofów starożytnych i nowożytnych, interesuje się filozofią. Samodzielnie tworzy prezentację i projekty.	Zna dobrze poglądy filozoficzne filozofów starożytnych i nowożytnych. Bardzo dobrze tworzy projekty.	Zna podstawowe zagadnienia głównych filozofów.	Fragmentarycznie opanował omawiany materiał z historii filozofii i etyki.	Posiada minimum wiedzy z historii filozofii i etyki.	Nie opanował w stopniu elementarnym wiedzy przedmiotowej z zakresu historii filozofii i etyki.
Etyka ogólna Problemy moralne	Analizowanie doświadczeń moralnych. Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program nauczania etyki, zna terminy i pojęcia etyczne oraz rozumie istotę problemów etycznych, formułuje dojrzałe wnioski. Zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych. Rozwijanie w sobie samoświadomości moralnej.	Wykazuje dobrą orientację w zagadnieniach etycznych objętych programem. Zna terminy i pojęcia etyczne oraz rozumie istotę problemów etycznych. Zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych. Rozwijanie w sobie samoświadomości moralnej.	Posiada wiedzę o podstawowych zagadnieniach etycznych omawianych w danej klasie, rozumie problemy moralne.	Zna główne terminy etyczne, zagadnienia i problemy moralne.	Posiada minimum wiedzy o głównych zagadnieniach etycznych.	Prezentuje zupełny brak rozumienia pojęć etycznych.
Kształtowanie postaw, człowiek wobec siebie, innych i przyrody	Wykazuje się aktywnością podczas lekcji, Rozwija umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, ich wartościowania oraz rzetelnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy. Charakteryzuje postawy innych i kształtuje postawę własną – w szczególności postawy szacunku wobec każdego człowieka, siebie i	Umiejętnie stosuje argumentację w dyskusjach, rozumie istotę i zakres problematyki moralnej. Jest aktywny na lekcji. Rozwija umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, ich wartościowania oraz rzetelnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy. Kształtuje	Wykazuje aktywność podczas dyskusji, wypowiada się płynnie oraz poprawnie. Próbuje argumentować swoją wypowiedź. Podaje przykłady postaw i wartościuje je. Wie i rozumie jaką trzeba przyznać postawę wobec człowieka i przyrody.	Nie wykazuje aktywności na zajęciach, ale słucha dyskusji i wykonuje projekty pisemne.	Nie wykazuje aktywności na zajęciach, ale słucha dyskusji i. W prosty sposób wykonuje projekty pisemne.	Wykazuje brak aktywności w zajęciach.

	przyrody. Formułowanie sądów wartościujących oraz ich uzasadnianie.	postawę własną – w szczególności postawy szacunku wobec każdego człowieka, siebie i przyrody.				

klasa 7-8

Dział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający	niedostateczny
Historia filozofii i etyki	Zna poglądy filozoficzne filozofów starożytnych i nowożytnych, interesuje się filozofią. Samodzielnie tworzy prezentację i projekty. Bierze udział w konkursach filozoficznych. Widzi różnice w poglądach filozofów i etyków.	Zna dobrze poglądy filozoficzne filozofów starożytnych i nowożytnych. Bardzo dobrze tworzy projekty. Widzi różnice w poglądach filozofów i etyków.	Zna podstawowe zagadnienia głównych filozofów.	Fragmentarycznie opanował omawiany materiał z historii filozofii i etyki.	Posiada minimum wiedzy z historii filozofii i etyki.	Nie opanował w stopniu elementarnym wiedzy przedmiotowej z zakresu historii filozofii i etyki.
Etyka ogólna Problemy moralne	Analizowanie doświadczeń moralnych. Zna terminy i pojęcia etyczne oraz rozumie istotę problemów etycznych, formułuje dojrzałe wnioski. Zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych. Rozwijanie w sobie samoświadomości moralnej. Opisuje przeżycia i działania	Wykazuje dobrą orientację w zagadnieniach etycznych objętych programem. Zna terminy i pojęcia etyczne oraz rozumie istotę problemów etycznych. Zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych. Rozwijanie w sobie samoświadomości moralnej. Opisuje przeżycia i działania moralne.	Posiada wiedzę o podstawowych zagadnieniach etycznych omawianych w danej klasie, rozumie problemy moralne.	Zna główne terminy etyczne, zagadnienia i problemy moralne.	Posiada minimum wiedzy o głównych zagadnieniach etycznych.	Prezentuje zupełny brak rozumienia pojęć etycznych.

	moralne.					
Kształtowanie postaw, człowiek wobec siebie, innych i przyrody	Wykazuje się aktywnością podczas lekcji, Rozwija umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, ich wartościowania oraz rzetelnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy. Charakteryzuje postawy innych i kształtuje postawę własną – w szczególności postawy szacunku wobec każdego człowieka, siebie i przyrody. Formułowanie sądów wartościujących oraz ich uzasadnianie.	Umiejętnie stosuje argumentację w dyskusjach, rozumie istotę i zakres problematyki moralnej. Jest aktywny na lekcji. Rozwija umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, ich wartościowania oraz rzetelnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy. Kształtuje postawę własną – w szczególności postawy szacunku wobec każdego człowieka, siebie i przyrody.	Wykazuje aktywność podczas dyskusji, wypowiada się płynnie oraz poprawnie. Próbuje argumentować swoją wypowiedź. Podaje przykłady postaw i wartościuje je. Wie i rozumie jaką trzeba przyznać postawę wobec człowieka i przyrody.	Nie wykazuje aktywności na zajęciach, ale słucha dyskusji i wykonuje projekty pisemne.	Nie wykazuje aktywności na zajęciach, ale słucha dyskusji i. W prosty sposób wykonuje projekty pisemne.	Wykazuje brak aktywności w zajęciach.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z etyki z uwzględnieniem nauczania zdalnego.

Ocenianie na lekcjach etyki odbywa się w specyficznych warunkach. Wynika to z dobrowolności uczestnictwa w przedmiocie, jego ideologicznego kontekstu oraz ze specyficznych kompetencji, które nabywają uczestnicy zajęć. Ponieważ część tych kompetencji (np. wrażliwość etyczna, dojrzałość moralna) trudno poddać ocenie, a znajomość teorii i pojęć nie jest głównym celem edukacji etycznej, ocenianie powinno pełnić głównie rolę motywującą i informacyjną, a mniej różnicującą czy selekcjonującą. Podczas oceniania nauczyciel powinien unikać zróżnicowania stopni szkolnych ze względu na poglądy. Można poddać ocenie:

– sprawność uczniów w opisywaniu i ocenie rzeczywistości,

– znajomość pojęć i teorii etycznych,

– umiejętność rozpoznawania w wypowiedziach i czynach ludzkich założeń i poglądów moralnych.

Istotnym elementem jest ocena prac pisemnych: analiz tekstów, esejów i rozprawek. Przy ocenianiu tych prac, a także wypowiedzi ustnych, należy uwzględniać następujące aspekty:

– precyzję i jasność wypowiedzi,

– poprawność językową,

– znajomość pojęć i adekwatność ich stosowania,

– stosowaną argumentację.

Ważnym elementem podlegającym ocenianiu jest umiejętność dostrzegania etycznego wymiaru rzeczywistości: charakteryzowania wartości i ich hierarchii, moralnej winy i zasługi. Wskazane jest pozytywne ocenianie zaangażowania w etyczną analizę wydarzeń współczesnych. Należy poddawać ocenie aktywność na zajęciach. Biorąc pod uwagę różne zahamowania przed publicznym zabieraniem głosu, warto stwarzać inne możliwości wypowiedzi uczestników (np. w formie pisemnej) i je premiować. Duże znaczenie w ocenianiu ma samodzielna aktywność poznawcza ucznia: czytanie dodatkowych lektur oraz uczestnictwo w Konkursie Filozoficznym i innych konkursach filozoficznych. Wystawianie ocen cząstkowych z etyki dotyczy: aktywności, pracy na lekcji, pracy w grupach, eseju literacko – filozoficznego.

Ocenianie powinno być zawsze dostosowane do specyficznej sytuacji i rozpoznanych specyficznych potrzeb edukacyjnych ucznia. **W nauce zdalnej ocenianiu podlega: aktywność podczas zajęć, praca na lekcji, wysłane prace pisemne , np. wypowiedzi jako głos w dyskusji oraz eseje filozoficzne.**

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uczestniczy w różnych konkursach filozoficznych (w tym w Olimpiadzie Filozoficznej) i osiąga w nich sukcesy. Uczeń ten uzupełnia swoją wiedzę na temat etyki o dodatkowe lektury. Angażuje się w podejmowane na lekcjach dyskusje i dociekliwie rozstrzyga omawiane problemy natury etycznej.

Ocenę bardzo dobrą uzyskuje uczeń, który aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, chętnie wypowiada swoje zdanie na temat poruszanych zagadnień. Ponadto przyswoił podawaną na zajęciach wiedzę w stopniu bardzo dobrym i potrafi ją twórczo wykorzystywać na potrzeby analizy konkretnych problemów etycznych. Bierze także udział w olimpiadach i konkursach filozoficznych.

Ocenę dobrą otrzymuję uczeń, który ma pewne braki w wiedzy, ale jego postawa i zaangażowanie na lekcjach są znaczące. Chętnie bierze on udział w dyskusjach i podejmuje próby rozstrzygania problemów etycznych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który fragmentarycznie opanował omawiany materiał. Nie wykazuje ponadto aktywności na lekcji, a w dyskusjach uczestniczy tylko na wyraźne polecenie nauczyciela.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który tylko biernie uczestniczy w zajęciach. Nie opanował on wystarczająco omawianych zagadnień, a wypowiadanie się na temat problemów etycznych sprawia mu znaczne trudności.

Ocenę niedostateczną należy wystawić uczniowi, który nie wykazuje żadnego zainteresowania omawianymi na zajęciach zagadnieniami oraz nie opanował w stopniu elementarnym wiedzy przedmiotowej.

Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z etyki:

1. Uczeń lub rodzic mogą wystąpić do nauczyciela etyki, w ciągu 3 dni od otrzymania propozycji rocznej oceny, z pisemną prośbą o umożliwienie uczniowi uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej, jeśli propozycja oceny końcowej jest równa lub niższa ocenie za pierwsze półrocze.
2. Nauczyciel przedmiotu sporządza pisemny i ustny sprawdzian obejmujący wymagania edukacyjne na daną ocenę, przy czym zakres materiału obejmuje drugie półrocze, a tematy zadań pisemnych i ustnych ustalone przez nauczyciela muszą zostać zaakceptowane przez nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu.
3. Sprawdzian przeprowadza się nie później niż na tydzień przed klasyfikacją roczną. Ustalona w wyniku sprawdzianu ocena nie może być niższa od proponowanej przez nauczyciela i jest ostateczna.